

Gustáv Murín

SVET BEŽKY

CESTOVNÉ PRÍBEHY
Z 26 KRAJÍN

obálka: Igor Vadovič

GUSTÁV MURÍN

SVETOBEŽKY

Príbehy z 26 krajín

OBÁLKA: IGOR VADOVIČ

ISBN: 978-80-8285-010-9

NÁSTRAHY NA CESTÁCH

Trápenia vedúceho zájazdu (Indonézsky príbeh)
Večná otázka (Indický príbeh)
Potížistka (Nepálsky príbeh)
Pozor, nerozčuľujte hostiteľa! (Malajský príbeh)
Nástrahy slovanskej pohostinnosti (Srbský príbeh)
Rakúsky covidový Absurdistan (Rakúsky príbeh)
Kde to som? (Japonský príbeh)

KRAJINA MENOM NOSTALGIA

Samostatný svet Dudutki (Bieloruský príbeh)
V stroji času (Kirgizský príbeh)
Stávka na manželku (Slovenský príbeh)
Láska po sovietsky (Sovietsky príbeh)
Keď spisovatelia športujú (Ruský príbeh)
Smrtonosná stávka (Slovenský príbeh)
Až príde čas (Maďarský príbeh)

PRÍBEHY NA NEUVERENIE

Rukopis za všetky prachy (Americký príbeh)
Mystériá budmerického kaštieľa (Slovenský príbeh)
Ťažký údel básnikov (Ruský príbeh)
Misia strateného holuba (Slovenský príbeh)
Kto včas dáva... (Kanadský príbeh)

ATRAKCIE, ZA KTORÉ SA NEPLATÍ

Vynález lietajúceho koberca (Egyptský príbeh)
Divy sveta inak (Americký príbeh)
Egyptské pyramídy z pohľadu baníka (Egyptský príbeh)

ZÁZRAKY SA DEJÚ, LEN OTVORIŤ OČI

Zvláštny hosť festivalu (Český príbeh)
Noc s čarodejnicou (Americký príbeh)
Dobrá rada zadara (Obecný príbeh)
Priateľstvo (Slovenský príbeh)
Vytrvalosť Wimbledon prináša (Anglický príbeh)
Tam hore nás ktosi počúva (Obecný príbeh)

PREKVAPENIA VO SVETE

Prekvapenie vo výťahu (Indický príbeh)
U nás sa nezamyká (Švajčiarsky príbeh)
Poslanie (Obecný príbeh)

Gruziňák (Gruzínsky príbeh)
Jahve je spravodlivý (Izraelský príbeh)
Prípitok s Havlom (Český príbeh)
Krajan-zametač (Americký príbeh)
Rande na jazere (Nepálsky príbeh)

HOTEL, AKO DRUHÝ DOMOV

Čípák (Americký príbeh)
Záludnosti starého hotela (Slovenský príbeh)
Cikací zážitok (Americký príbeh)
Komplikácie bruselskej pohostinnosti (Belgický príbeh)
Hotel ako Titanic (Srbský príbeh)

ŠAMPIÓNI PREŽITIA

S pomocou priateľov (Španielsky príbeh)
Nech sa páči ďalej (Americký príbeh)
Pomoc akoby mimochodom (Slovenský príbeh)

ZÁKAZNÍKMI V CUDZINE

Spisovatelia a tokajské (Maďarský príbeh)
Vypadnite na ulicu! (Chorvátsky príbeh)
Zlatoústy obchodný cestujúci (Španielsky príbeh)
No, nekúp to! (Francúzsky príbeh)

NAD OBLAKMI AKO DOMA

Prvá strata v lotérii kufrov (Americký príbeh)
Návrat domov - základné ľudské právo (Britský príbeh)
Osudové odlúčenie (Slovenský príbeh)
Safari so šťastným koncom (Kenský príbeh)

ZAMYSLENIA NA ZÁVER

NÁSTRAHY NA CESTÁCH

Na cestách sa stávame znovu bezbrannými deťmi. Akokoľvek sa poisťujeme, vždy nás má čo zaskočiť. Čeliť takýmto nástrahám je umenie a sčasti to chce aj šťastie na tých, čo sa zjavujú nečakane, aby nám pomohli. A o tých sa oplatí hovoriť.

Trápenia vedúceho zájazdu

Indonézsky príbeh

Deväťdesiate roky boli u nás plné bizarných príležitostí a výziev. A tak sa stalo, že ako slovenský reprezentant časopisu *Playboy* som stretával pestrú škálu podnikateľov a aj podnikavcov, ktorí sa zjavili a zase kamsi zmizli. Taký bol aj mladý, sympatický majiteľ zbrusu novej cestovnej kancelárie. Aby prerazil, vymyslel si súťaž v nejakom vychytenom týždenníku, pričom víťazi mali ísť zadarmo na týždeň na ostrov Bali. V tej dobe to bola pre nás naozajstná exotika.

A stalo sa mu, čo nedomyslel. Dva poukazy do exotiky vyhrali dve dámy, jedna mladšia a druhá staršia. Tak prišiel na „spásonosný“ nápad a pri pravidelnom spoločnom tenisovom zápase mi ponúkol, aby som túto mini-výpravu viedol. Všetko zaplatí a k ruke mi dá ešte aj novinára. Toho novinára som nikdy pred tým a nikdy potom nevidel, a to sa v tejto branži pohybujem už viac ako polstoročie. Ale bol to sympaťák a tak sa zdalo, že to spolu hravo zvládneme.

Naša malá skupinka sa zišla v odletovej hale letiska Schwechat. Mladšia dáma bola v pohode, ale tá staršia vzbudzovala obavy. Vôbec som nepochopil, prečo sa dala na tú súťaž s vidinou vzdialeného exotického ostrova. Ako sa mi totiž hneď začerstva zverila, neznáša: lietanie, more a cestovanie. Neskôr vysvitlo, že jej tú výhru niekto podstrčil, lebo im bolo ľúto, keby prepadla, a ona mala ako dôchodkyňa čas. No, zbohom aj s batohom, ako sa hovorí...

Leteli sme špičkovými malajskými aerolinkami a tak som sa po pár drinkoch upokojil. To zvládneme.

Na letisku na Bali nás už čakali, ale márne som sa potešil, nemohli sme opustiť halu s výdajom batožín. Naša dôchodkyňa stratila kufor. Bol som bezradný. Čo teraz? Šofér s mikrobusedom z hotela na mňa mával tabuľkou s mojím menom a ja som zasa mával na neho, že musí počkať. Boli sme dokonale otrávení. Ale stále ostávala nádej, že sa ten nešťastný kufor predsa len zjaví. Až sme pri páse s kuframi ostali úplne sami. A na tom páse sa dokola točil už len jeden jediný kufor. Práve som chcel zaveliť na odchod bez kufru, keď sa vtom dôchodkyňa-čiperka vrhla práve na ten kufor a spokojne si ho zobrala.

„Ale veď ten kufor tu už viac ako polhodinu rotuje,“ ozval som sa výčitkou.

„Ja viem,“ odpovedala, „ja som len zabudla, že som si kúpila nový a nebola som si istá, ktorý to je.“

To bol len začiatok. Tá pani bola silne krátkozraká a hneď pri prvom vstupe do mora, stratila jediné okuliare, ktoré mala so sebou. Vtedy zasiahol kongeniálny manažér hotela menom Steven Hioe. Číňan, pretože to Číňania tvrdo pracovali, aby z pôvodne hipísackého raja urobili atraktívnu destináciu aj pre bežných turistov. Steven nezaváhal,

zohnal miestneho optika, ten zalovil v niektorej zaprášenej zásuvke a okuliare boli na svete. Síce našej dôchodkyni padali z nosa, lebo boli veľké, ale aspoň trafila bezpečne na pláž. Steven nás ako odškodné pozval všetkých štyroch v rámci hotela na fajnovú večeru do japonskej reštaurácie. Mne dal na upokojenie kazetu s balijským jazzom. Nikdy som nemal zvlášť v obľube jazz, ale tento počúvam nadšene dodnes. Aj tam sa mi, na upokojenie nervov, zišiel. Naša dôchodkyňa bola nezmar...

Napriek tomu, že mala momentálne len improvizovaný pohľad na svet, si ona, ktorá neznášala lietanie a cestovanie, priplatila extra výlet lietadlom na ostrov Jáva s prehliadkou chrámového komplexu Borobudur, vzdialenom viac ako šesťsto kilometrov. Snád' nemusím ani dodávať, že táto dočasne poloslepá pani nevedela žiadny cudzí jazyk a so sprievodcami mala stráviť tri dni. Keď to zistili, boli zdesení, ale už nemohli cúvnuť. Myslel som si, že si od nej aspoň oddýchnem, ale to som ju podcenil. Na výlet mala ísť z hotela okolo šiestej ráno. Mňa zobudila o pol hodinu skôr, lebo mala „tušenie“, že pre ňu nepríde a ona zmešká lietadlo. Rozospatý som docapkal do hotelovej recepcie a začal riešiť „problém“. V ruke mala letenky, aj brožúru cestovnej kancelárie, ale pri svojej krátkozrakosti nevedela nájsť telefón do cestovnej kancelárie. Aj keby ho našla, kto by tam bol tak zavčasu ráno? Mobily vtedy ešte neboli bežne používané. Tak som donútil rozospátého recepčného, aby zohnal taxík. Prišiel nejaký rikšiak, ale všetko jedno, letisko nebolo ďaleko. Dôchodkyňa-panikárka „odjachala“, ako kráľovná zo Sáby, ešte mi aj zamávala. Len čo sa rikša stratila z dohľadu, veľkou rýchlosťou dorazilo auto z cestovnej kancelárie so sprievodcom. Keď som mu oznámil, že klientka už je na ceste na letisko a nepočkala ho,

chytil sa nevdojak za srdce. Dobre tušil, že ho čaká náročná služba svetovému turizmu.

Boli sme prví slovenskí turisti na slávnom ostrove Bali. Myslím, že tam na nás nikdy nezabudnú...

Večná otázka

Indický príbeh

Stručný záznam z cesty: „Konferenciu v žalúdku zakončila búrlivá diskusia, takže som bol nútený nad ránom podstúpiť neveselú, smutnú tlačovku, z ktorej vyšla valná hromada...”

Ak ste nikdy nepočuli o meditácii, tak v Indii sa k nej dostanete, ani neviete ako. Stačí stráviť pričasto chvíle v tej malej miestnôstke bez okien. Áno, na záchode a navyše bez toaletného papiera. Na to tam totiž majú kýblik s vodou. Takéto podmienky vás hravo privedú k meditácii na tému, načo ste sa trepali až sem tie tisíce kilometrov, keď z celej krajiny vidíte len ten bezútešný kýblik?

Po prvýkrát som takúto búrlivú žalúdočnú konferenciu zažil v Indii a práve v najnevhodnejšej chvíli. Mali sme cestovať polnočným vlakom z mesta Lucknow do bájneho Benáresu alias Váránasí na posvätnnej rieke Gange. Práve sme absolvovali vedeckú konferenciu, ktorú sme úspešne zvládli aj napriek tomu, že už počas nej som pociťoval následky indickej stravy. Na jednej z večerných recepcií som totiž povolil v bdelosti. Vedeli sme dobre, čo nám tu hrozí a na cestu sme sa zásobili solídne. Domáca hruškovica nás mala po každom ráne posilniť do boja s miestnymi mikróbmami. Ruky sme si umývali v roztoku, ktorý používajú chirurgovia

pred operáciou, a zásadne sme nepili nápoje s ľadom, ktorý by mohol byť z kontaminovanej vody. Aj zuby sme si umývali balenou vodou. Ale celkom sme zabudli na miestne zvyky a na ohlásenú konferenčnú recepciu sme išli poriadne hladoví. Ibaže jedlo nepodávali hneď, ale až neskoro večer a tak som si, zaujatý odbornou debatou, čašníkami roznášané opražené rybičky nakladal naozaj s chuťou. To by nevadilo, ale k tomu bola aj akási bledá majonézová omáčka a v nej bola tá zrada. Môj kolega mikrobiológ tvrdí, že človek môže zjesť aj bacil cholery a ak je naozaj hladný, jednoducho ho v žalúdku všetky tie tráviace kyseliny rozložia. Lenže tých bacilov nesmie byť veľa. A tej zradnej omáčky bolo priveľa. Poznal som to už na druhý deň, keď som si chystal vlastnú prednášku. Podľa všetkých príznakov som ju nemohol dokončiť bez nutnej prestávky. A nedalo sa zaručiť, že bude jediná.

Na vedeckých konferenciách panuje prísne pravidlo o dodržiavaní predpísaného časového limitu vášho vystúpenia. Ak ho prekročíte, niektorí organizátori vás nielen napomenú, ale aj rázne vypnú mikrofón. Nikdy sa mi to nestalo a nechcel som, aby sa mi to stalo ani tu. A tak som svoju prednášku začal slovami: „Milé kolegyne, vážení kolegovia, ak by som toto pódium opustil náhle uprostred prednášky, nie je to preto, že by som si vás nevážil...“

Odmenou za úprimnosť mi bola podpora všetkých zúčastnených v sále. Počúvali s takými sympatiami, že moja prednáška trvala nakoniec dvojnásobok predpísaného času a nikto nezaprotestoval. Naopak po potlesku sa mi niektorí kolegovia prihlásili so zaručenými návodmi, ako si účinne pomôcť.

A zdalo sa, že najhoršie som predsa len prekonal. Lenže večer pred naším odchodom sme ešte s niekoľkými kolegami zašli do miestnej

záhradnej reštaurácie a ja som si nepredvídavo objednal studené indické pivo. Taký drahý spôsob, ako sa stať rýchlobežcom, by som nikomu neodporúčal. A to nás čakala nočná jazda spacím rýchlikom plným indických zvláštností. Aby to nebolo jednoduché, v čase odchodu o polnoci prišli na nádražie naraz tri vlaky do Váránasí. Boli sme traja Slováci a každý z nás neomylné uveril, že ten správny vlak je akurát ten, čo tí druhí dvaja rázne zamietli. Najhoršie ale bolo, že sme chceli ušetriť a neprijali sme nápad najskúsenejšieho z nás, Milana Bonu, aby sme si najali kuliho, ktorý nás k správnemu vlaku bezpečne dovedie. Namiesto toho sme naivne zastavovali solídnejšie vyzerajúcich Indov, a dokonca aj vojakov, a pýtali si od nich radu. Všetci krútili odmietavo hlavou, ale tie ich pohľady sa nedali prehliadnuť. Bola to taká nápadná zmena, že ešte aj v horúčke mi bolo jasné, že tu sa deje niečo zásadné. V Indii sa totiž voči vám budú správať preúčtivo, ak máte nasledujúce tri charakteristiky – ste beloch, máte peniaze a zdravie. Ak vám niečo z toho chýba, s veľkým zadosťučinením vám to dajú najavo. A mne z tých troch charakteristík ostalo len to, že som bol biely ako stena od hrôzy, ako túto noc vlastne prekonám, keď ani do vlaku nevieme trafiť.

Indické vlaky vyzerajú ako keby ich nikdy nenatreli, snád' len akousi podkladovou okrovou farbou. Ich vonkajšie steny sú polepené pre každý vagón počítačovými zoznamami mien cestujúcich. Ibaže tie práve niekto strhol a už to vyzeralo, že vlak, na ktorom sme sa nakoniec predsa len všetci zhodli, odíde bez nás. Ak ste totiž nenastúpili do toho správneho vagónu, prestúpiť ste nemohli skôr než na ďalšej stanici. A takéto prestupovanie naslepo mohlo trvať celú noc. Dôrazne som preto svojich priateľov upozornil, že nie som v stave zažívať žiadne cestovateľské experimenty. Potrebujem si čím skôr ľahnúť.

Bol to malý zázrak, ale ten vagón sme akosi, na poslednú chvíľu, našli. Celý natešený som sa hnal uličkou a hľadal naše miesta. V týchto vagónoch nebývajú kupé, ale len akési otvorené oddelenia so štyrmi lôžkami a v uličke sú zase ďalšie lôžka popri stene. Dve naše lôžka som našiel bez problémov, ale na tom v chodbičke už niekto ležal. Bolo po polnoci a vyzeralo to, že tam ktosi spí už od Naj Dillí. Obrátil som sa bezradne na nášho sprievodcu Milana a ten sa rozhodol zasiahnuť naozaj rázne. Na konverzáciu tohto druhu mal vždy po ruke palicu a aj tentoraz sa ju rozhodol použiť, ale nevšimol si, že za spiacim Indom leží dieťa. A to bola fatálna chyba. V Indii si môžete (ak máte zmienené tri charakteristiky) dovoliť takmer všetko, ale kráv a detí sa dotknúť nesmiete.

Spustil sa neuveriteľný krik. Dieťa začalo plakať, jeho otec vykrikovať a v úzkej chodbičke nám trom cudzincom začalo byť pekne tesno i horúco. Indovia v nočných košeliach sa na nás začali hrozivo tlačiť a v tej presile a izolácii vagóna nebolo zjavnej záchrany. Tu sa totiž už neargumentovalo, tu sa už len stupňovali výkriky pred rozhodujúcim lynčujúcim útokom. A v tom všetkom sa mne už podlamovali kolená a naozaj som nebol v najlepšej kondícii na vagónovú bitku.

„Upokojme to,“ hovorím Milanovi, ale to bolo len zbožné želanie. Indovia mali dojem, že sa tentoraz celkom oprávnené môžu vyvršiť na arogantných cudzincoch, ktorým sa za normálnych okolností toľko klaňajú. A tak sme si to mali trpkو vypiť aj za všetkých ostatných bielych cudzincov. V duchu som to už vzdával, keď sa náhle udiala jedna z tých rozprávkových scén, ktorú prináša len život na cestách. Do najväčšieho kriku a strkanice, odrazu zaznel čísi pokojný, ale dôrazný hlas. Nehovoril hlasno, ale každý ho počul a navyše Indovia mu aj rozumeli.

Bol to bielovlasý starec sediaci na najvyššom lôžku v polohe lotosového kvetu a dívajúci sa na tú našu pozemskú hádku akoby z nebies.

Niekoľkými dobre volenými slovami upokojil miestnych a tí sa mlčky rozostúpili. A vzápätí, ako čertík zo škatuľky, vyskočil odkiaľsi ten magor sprievodca, čo tu mal byť už dávno, aby nám oznámil, že síce máme pravdu, ale vlastne nemáme pravdu, pretože nás ktosi v miestenkovej kancelárii premiestnil o niekoľko kupé ďalej, ale v tom istom vagóne. Zaviedol nás tam a naozaj nás tu čakali tri voľné lôžka. Konečne som mohol odpadnúť. Ale ešte nie úplne. V týchto vagónoch sú pri lôžkach reťaze. Nimi si má cestujúci zamknúť batožinu, pretože sa v noci kradne. Lenže my sme nemali zámky. A tak som si oblečený ľahol na kufor a cestovnú tašku a v tejto polohe sa modlil ešte za jednu božiu pomoc – aby som nemusel ísť na miestny vlakový záchod. Je to príliš drsný zážitok, aby sa to dalo opísať, a hlavne (ako už vieme) je to bez papiera pre našinca aj tak neupotrebitelné zariadenie. Okrem toho som bol už tak slabý, že som nebol schopný ani si vybrať acylpyrín z tašky pod nohami. Prežil som tak v horúčke jednu z najdlhších nocí vo svojom živote. Vo Váránasí ma do taxíka už obaja spolucestujúci podpierali a hnali sme sa do najbližšieho hotela. Konečne útulne, čisto a tiež nevyhnutné súkromie. S úľavou som sa usadil na tom obecné dostupnom tróne a v duchu si gratuloval, že už som konečne v relatívnom bezpečí. No a po tom všetkom, po umytí rúk, na ceste šuchtavou chôdzou k lôžku vás prepadne zákerná myšlienka. Naozaj kacírska otázka – aký je rozdiel sedieť v tej intímnej miestnosti na dohľad posvätnéj rieky Gangy, ku ktorej ani nestihnete dobehnúť, a naopak sedieť si pohodlne doma, na tej dôverne známej doske, čo tiež znamená domov? Načo mám cestovať tie tisíce kilometrov, aby som sa

ocitol v zajatí tých štyroch stien, ktoré mám aj doma a tam navyše aj dôverne známe? Načo teda cestovať? Ale len čo sa trochu postavíte na nohy, vyrazíte na ďalšiu cestu, a potom na ďalšie cesty. Hľadať tú odpoveď...

Potížistka

Nepálsky príbeh

Je obecné známe, že Česi patria k najkatastrofickejším turistom. V našich Tatrách tvoria suverénne najpočetnejšie obeť na životoch. Ťažko sa čudovať, keď si (obrazne povedané) na túry berú mapu pražského metra a úmerne tomu očakávajú, že zdolajú najkrkolomnejšie štíty „jakoby nič“. Pohrdajú varovaniami miestnych nielen u nás. Tak sa jedna partia našich českých známych vybrala na jachtu na Jadran a v okamihu, keď sa blížila búrka, nadšene vyrazili na more („dyť je to prča“), kým všetci ostatní smerovali do bezpečia prístavu. Pýtal som sa ich, či sa priviazali na palube a dívali sa na mňa s pohrdaním. Ani záchranné vesty si nenavliekli!

Typickí českí turisti by ešte navyše radi obišli Zemeguľu spolu zadarmo, ako „batůžkáři“ naozaj len „za pár pětiek“. A ešte o tom s obľubou niektorí z nich vypisujú celé knihy. To ich spoľahlivo zaraduje medzi najmenej obľúbených turistov sveta.

Do tretice majú pocit, že sú svetobežníkmi od narodenia a to niektorí aj bez znalosti zvykov a jazykov. To všetko nájdeme v tomto príbehu mojej spisovateľskej kolegyne Anny. Problémy sa po česky nazývajú aj „potíže“ a osoba fabrikujúca problémy je tým pádom „potížista“. Anna

kráča svetom a za sebou zanecháva hlbokú brázdú z „potíží“ bez toho, aby to naozaj chcela. Je proste „talent na potíže“, po našom „komplikatorka“. Bola by skvelou postavičkou do komédie, kde roztržitá babička (áno, mala ten vek) kráča svetom a očami údivom vyvalenými sleduje, akú spúšť za sebou nechtiac zanecháva. Veď, presvedčte sa sami...

S Annou sme spolupracovali na agende väznených spisovateľov v rámci jedinej celosvetovej organizácie spisovateľov PEN International a to nás oboch zaviedlo na konferenciu do Nepálu. Najviac prípadov spisovateľov a básnikov väznených za ich tvorbu je totiž tradične v Ázii. Pred tým sme si ale sľúbili, že pobudneme zopár dní v Indii, kde som sa ja mohol spoľahnúť na zázemie nášho Veľvyslanectva. To isté som odporučil aj Anne.

Práve tam sme sa v určený deň mali stretnúť. Anna síce prišla, ale s očami navrch hlavy a hrôzostrašnou historkou, ako sa stala obeťou miestnej hotelovej mafie?!

„Unesená“

Začalo to tým, že Anna priletela do hlavného mesta Indie o pár dní predtým mnou a to napriek tomu, že som jej sľúbil, ako sa o ňu postarám. Ona sa však neomylné vydala napospas svetu s presvedčením, že „čipernej babičke“ predsa nikto neublíži. A urobila všetko preto, aby ublížil...

Hoci všetky solídne cestovateľské príručky varujú, aby ste si **nikdy** nedojednávajte ubytovanie v pokútnych kanceláriách okolo hlavnej železničnej stanice v Naí Dillí, Anna tam neomylné zamierila rovno z letiska. Tam svojou lámanou angličtinou vysvetlila, aké chce

ubytovanie (samozrejme spoly zadarmo a v centre mesta) a po dohode ju zverili do rúk rikšu. Ten ju doviezol naozaj kamsi do stredu starého Dillí a do izbičky, ktorá nevzbudzovala veľkú dôveru, ale Anna bola odhodlaná sa uskromniť. Zároveň vo svojej sivovlasej hlavičke akousi nelogickou skratkou dospela k záveru, že ona odteraz už „patrí“ tomu rikšovi, čo ju doviezol, a to preto, že na ňu odvtedy vždy číhal pred východom z budovy. Takže nakoniec program dňa jej určoval on?! A ona platila. Ani to by nebolo také zlé, keby na tretí deň do jej izbičky nevtrhlo komando nasrdených Indov, ktorých krik pochopteľne nerozumela, ale zato jej začalo aspoň mierne svitať, keď títo rozhorčení muži privliekli so sebou aj jačiaceho rikšu a na mieste ho nakopali, kam len začiahli. Potom „čipernú babičku“ odviezli do pôvodnej kancelárie pri hlavnej železničnej stanici, kde pokračovalo jačanie, ktoré nemalo konca, kým nezaznelo čarovné slovo „embasy“ (teda „veľvyslanectvo“). Tí chlapi si totiž s ňou naozaj nevedeli rady – aj dobrému angličtinárovi rozumela tak napoly a indickej angličtine už vôbec. Ale pri tomto slove sa konečne rozsvietilo aj v sivej hlávke babky-čiperky Anny a prikývla, aby tam zavolali. Našťastie na českom Veľvyslanectve mali vtedy skvelú staršiu pani, ktorá už roky žila v Indii, ovládala miestny jazyk a veľmi ochotne sa do tej cestovnej kancelárie dostavila. Konečne teda vyšlo najavo, že katastrofistku Annu „neuniesli“ títo rozhorčení muži, ale ten rikša, ktorý ju svojvoľne zaviezol nie do nimi dohodnutého hotelu, ale do nejakej pokútnej cimry, za čo dostal od majiteľa primeraný bakšiš. To, že „svetobežníčka“ nerozpoznala hotelovú izbu, od nejakej polo-illegálnej kuľury, hovorí samo za seba. Ale aspoň konečne ustal krik, všetko sa vysvetlilo a pani Suverénka sa dostala do spoľahlivých rúk. V tých

mohla byť od začiatku, keby počúvala moje rady a Veľvyslanectvu sa sama dopredu ozvala. Tým to ale neskončilo.

Konečne v Nepále

Pod mojím dohľadom sme v Indii absolvovali bez problémov ešte zopár výletov a konečne odleteli do Nepálu. Na letisku v Káthmandu sme všetci ostatní zaplatili za víza symbolických desať dolárov, len Anna z neznámeho dôvodu dvojnásobok. Asi tušili, kto prichádza.

Hneď na úvod konferencie sa, spomedzi pestrej zmesi delegátov PEN z celého sveta, črevná chrípka chytila akurát jedinej bytosti a snád' ju ani nemusím menovať. Nepochybujem o tom, že odignorovala všetky dobré rady, ako sa takej pohrome vyhnúť, a tak strávila prvé hodiny konferencie v azyle tej miestnôstky, ktorá nemá okná. Koniec-koncov bolo to zajedno, keďže jej chabá angličtina by sa aj tak v diskusiách na konferenčné témy veľmi neuplatnila.

„Čipernú babičku“ všetci ľutovali a naopak jej gratulovali, keď sa na tretí deň ráno konečne ako-tak zmátožila a dostavila na naše zasadanie. A to len preto, aby ju tam zastihol telegram, ktorý v Indii snád' ešte udržiavajú v chode dodnes. Tak som sa ja, ako jej nechcený dôverník, dozvedel, že Anna je hrdou milenkou (v Prahe sa tomu hovorí decentne „přítelkyní“) akéhosi ženatého českého spisovateľského potentáta a ten vraj na potvoru akurát v tejto chvíli umiera. Bolo to rovnako neuveriteľné, ako predstava, že táto babička je až tak čiperná, že dokáže byť aj milenkou. Ale konala okamžite. Organizátorom oznámila dve kľúčové slová „tragedy“ a „family“ a tí s mnohými vyjadreniami účasti zorganizovali jej promptný odvoz na letisko.

Cesta okolo sveta

Neviem, či vás prekvapí, že zronená Anna zmeškala odlet toho správneho lietadla. Snáď cez slzy nevidela na tabuľu odletov, alebo ju zase chytila črevná chrípka, ale ten odlet naozaj pre... To už ale bola v rukách civilizácie, kde sú „čiperné babičky“ zvlášť chráneným druhom. A slová „tragedy“ a „family“ fungovali spoľahlivo, takže všetky letecké spoločnosti spojili sily, aby túto malú, krehkú, sivovlasú osôbku dostali čím skôr k lôžku umierajúceho. Tak ju posadili do najbližšieho lietadla, ktoré ale letelo na východ, miesto na západ. Z jej neskoršieho rozprávania som pochopil, že sa akýmsi čudným spojením ocitla v Austrálii (!) a je možné, že chvíľu aj pádlovala okolo brehov Antarktídy, kto-vie či na tej okružnej jazde nezbehla aj do Juhoafrickej republiky a reťazou leteckej solidarity ju na kus cesty nebralo aj práškovacie lietadlo nad Mauríciom. Podstatné je, že vytrvalo uslzenú babičku dopravili všetci ľudia tej leteckej dobrej vôle do Prahy.

A teraz to príde – osôbku „unesenú“ indickou „hotelovou mafiou“, dvojnásobne skasírovanú na hraniciach Nepálu, paralyzovanú posedom v intímnej miestnosti a utrmácanú neplánovanou cestou asi dvakrát okolo sveta čakal na letisku v Prahe – jej „umierajúci“ milenec! Vysvitlo, že sa mu po nej „stejskalo“, chvíľu si fakt myslel, že bez nej zahynie, ale keď sa súrnou depešou z českého Veľvyslanectva dozvedel, že sa mu promptne vráti, zázračne pookrial, vyskočil zo „smrteľnej postele“ a po ceste na letisko ešte stihol kúpiť kyticu „na privítanou“. A ona mu, ako inak, so slzami v očiach odpustila.

Ponaučenie nečakajte, ja k tomu nemám viac slov. Snáď ani netreba...